

NOVÉ POJETÍ REPUBLIKOVÉ SOUTĚŽE ZDRAVOTNICKÝCH DRUŽSTEV HUMANITÁRNÍCH JEDNOTEK ČČK

Humanitární a rekondiční zařízení OS ČČK Praha 7 a 1 - Svatý Kámen nedaleko česko-rakouských hranic - přivítalo ve dnech 16. - 18. září 2005 účastníky **Republikového kola soutěže zdravotnických družstev Humanitárních jednotek ČČK a Družstev Zdravotníků ČČK-Juniorů - Kubínova memoriálu**. Sjelo se na ně již tradičně 7 vítězů krajských (regionálních) kol této postupové soutěže.

Tentokrát ale nešlo jen o soutěž ve znalostech a dovednostech v poskytování první pomoci. To by letos na vítězství nestačilo. Pořadatelé z OS ČČK Praha 7 a 1 pod vedením ředitele soutěže **Václava Straky** a hlavního rozhodčího **MUDr. Jana Studničky** se pustili do odvážného experimentu, po kterém se již delší čas volalo. Rozdělili soutěž na dvě etapy: první z nich byla noční a areál ve Svatém Kameni se na ni proměnil v Humanitární evakuační středisko s polní nemocnicí Červeného kříže, včetně zajišťování nouzového ubytování a stravování (tedy přesně v to, co se od Humanitárních jednotek ČČK ve druhém sledu v rámci Integrovaného záchranného systému ČR očekává). Druhá etapa již byla klasickou soutěží v první pomoci včetně další novinky - ověřování znalostí v ovládnutí automatického externího defibrilátoru. Soutěžící družstva byla ubytována ve stanovém táboře, který byl součástí polní nemocnice. Téma soutěže bylo - **POVODNĚ**.

Každá soutěž musí mít své vítěze a poražené. Vítězné družstvo, které si odváželo pohár za 1. místo a bude ČČK reprezentovat v roce 2006 na Evropské soutěži

první pomoci (FACE) v italském Assisi bylo z **Chrudimi** Stříbrné medaile putovaly tentokrát do **Jindřichova Hradce** a na bronzovém stupínku se umístilo ZD HJ ČČK z **Hodonína** Poháry předávali nejvyšší představitelé Českého červeného kříže - prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**. Soutěž navštívil také zástupce generálního ředitelství hasičského záchranného sboru ČR **Zdeněk Procházka**.

Soutěž v novém pojetí se vydařila, zdá se, že první kroky na nové cestě jsou prošlapány. Velké poděkování patří týmu organizátorů, rozhodčích, maskérů i figurantů z pořadatelského OS ČČK Praha 7 a 1, kteří se nebáli riskovat a uspěli.

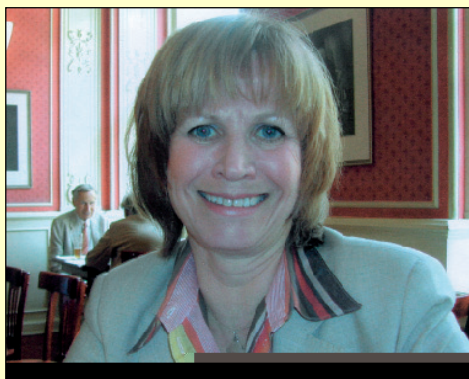
Zleva: Dr. Marek Jukl, PhD. (prezident ČČK), Ivana Soukupová (ředitelka pořádajícího ÚOS ČČK Praha 7+1), JUDr. Jiří Procházka (ředitel úřadu ČČK)

JITKA MOLAVCOVÁ A ČERVENÝ KŘÍŽ

Zpěvačka a herečka Jitka Molavcová se řadí k umělcům, kteří si na nezáměrně publiku nemohou stěžovat. Do pomyslné „první ligy“ ji už před lety nominoval legendární Semafor, na jehož prknech si vyzkoušela nejrůznější žánry. A proto už dnes nikoho moc nepřekvapí ani její perfektní hra na saxofon. K Jitce prostě patří, stejně jako Semafor a Jiří Suchý... V první lize se, k radosti svých fanoušků, drží dodnes - zpívá, hraje, tančí i konferuje. Zkrátka, je na roztrhání... Komu by se však zdálo, že paní Molavcová žije pouze kumštem, hluboce se mylí:

„Dělat radost druhým je i pro mě velká radost“, odpovídá na mou otázku, co ji přivedlo k projektu Štědrá ruka pořádaného u nás již podruhé řetězcem supermarketů Delvita, Českým červeným křížem a agenturou Korzo (o sběru trvanlivých potravin jsme psali v Novinách ČK č. 4/2005, pozn. redakce). „... **když je tato radost navíc spojena s pomocí, věřte, že mám potom velmi dobrý pocit. Doufám, že to nebude znít jako pouhá fráze, ale jsem vděčná organizátorům, že si na mne vzpomněli a přizvali ke spolupráci. Jsem možná sobecká, ale ráda jsem si díky tomu znovu udělala radost**“, dodává se smíchem. Využívám její sdílnosti a vzápětí pokládám naši obligátní otázku:

Redakce Novin ČK: „Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?“

Jitka Molavcová: „Charita. Především pomoc a otevřená srdce. Podaná ruka v pravou chvíli! I když jsem v minulosti nijak zvlášť nepřišla do užšího kontaktu s Červeným křížem, nesmím zapomenout alespoň na naše divadelní představení a pořady pro mnohonásobné dárce krve. Léta se zároveň účastním akcí v Českém rozhlase, který dárčovství propaguje a participuje na organizování bezplatného dárčovství krve přímo v jeho budově.

Na začátku jsem hovořila o pomoci. Neměla jsem na mysli jen tu materiální, kterou Červený kříž samozřejmě poskytoval lidem při povodních, ale i první pomoc. Té jsem se učila při svých studiích. Na školu za námi píchaly dobrovolné sestry a s notnou dávkou trpělivosti nás zasvěcovaly do jejích základů. A jestli to na mě zanechalo nějaké stopy?!? Na to nedovedu odpovědět. Neměla jsem zatím možnost ověřit si svoje zdravotnické schopnosti v praxi. Nepočítám-li přivolání záchranky k Jiřímu Suchému, kterého jednou postihla ledvinová kolika. (Smích). I když takové včasné zavolání, bez zbytečných průtahů a zmatkování, je také hodně důležité.

Červený kříž zřídil Fond humanity - Pomozte nám pomáhat, a to se mně opravdu líbí! Na takové výzvy ráda slyším. A proč to vůbec dělám? Mám to asi v genech. Pomáhat a dávat znamená pro mne víc než jen přijímat. Zaplatbůh, nás přibývá. Těch nevšimavých je, a doufám, že bude stále míň a míň...
Text a foto: Otto Lokaj

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 24. 9. 2005

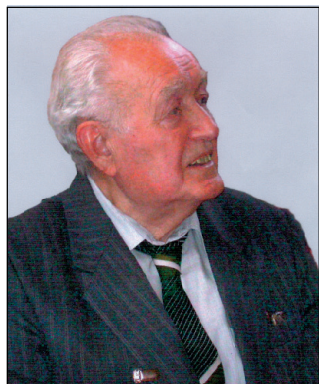
Výkonná rada ČČK se sešla na svém 2. řádném zasedání v Praze. Projednala a schválila především projekty ČČK na státní dotace na rok 2006 podávané na Ministerstva zdravotnictví, práce a sociálních věcí, vnitra a školství, mládeže a tělovýchovy. Dále projednávala návrhy opatření k urychlení vybavování Humanitárních jednotek ČČK a zlepšení jejich postavení v rámci Integrovaného záchranného systému ČR, návrhy opatření k oživení činnosti MS ČČK a zastavení poklesu členské základny ČČK, návrh na vydání souboru přehledu platných interních norem ČČK (k těmto materiálům vyslechla VR ČČK stanoviska svých Pracovních skupin) a zprávu z kontrol letošních tuzemských rekondičních pobytů ČČK pro zdravotně postižené děti. Schválila rovněž návrhy delegací ČČK na vyslání na zahraniční cesty a žádost OS ČČK Bruntál o poskytnutí půjčky.

V rámci informačních zpráv vzala VR ČČK na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za poslední období a také řadu zpráv ze zahraničních služebních cest ČČK. Na vědomí vzala i informace o vydaném souhlasu s vyhlášením veřejné sbírky ČČK.

NOVÍ NOSITELÉ MEDAILE ALICE MASARYKOVÉ (3. ČÁST)

MUDR. BEDŘICH GRÜNWARD (1928)

Členem ČČK je od roku 1954. Aktivně se zapojil do činnosti ČSČK jako závodní lékař v NHKG Ostrava. Má zásluhy na vzniku nových základních organizací ČSČK na sídlištích. V roce 1974 byl zvolen předsedou Městské organizace ČSČK v Ostravě. Od té doby až do současnosti po dobu více než 30 let vykonává velmi aktivně funkci předsedy Oblastního spolku ČSČK a později ČČK v Ostravě. Od svého vstupu do Červeného kříže aktivně pracoval ve výboru Místní skupiny ČSČK, tehdy v nemocnici Vítkovických železáren, kde působil jako ředitel. Řadu let byl členem ÚV ČSČK a jeho komisí. Má velký osobní podíl na úspěšné činnosti ČČK v Ostravě. Je nositelem vyznamenání ČČK všech stupňů.

ČČK NA JEDNÁNÍ SE ZÁSTUPCEM WHO

Zástupci Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** a **Ing. Václav Černý** se 16. 6. 2005 zúčastnili v Praze konference „Přípravenost na katastrofy a zásahy při nich“ pořádané Regionálním úřadem pro Evropu Světové zdravotnické organizace a Ministerstvem zdravotnictví ČR. V odpoledních hodinách se pak na užším jednání setkali se zástupcem Evropské kanceláře Světové zdravotnické organizace (WHO) **Gualdem Rockenschaubem**, kterého informovali o současných aktivitách ČČK v oblasti přípravy na katastrofy. Tohoto jednání se také zúčastnili zástupci dvou kolektivních členů ČČK - předseda Vodní záchranné služby ČČK **JUDr. Jiří Magasanik** a

náčelník Horské služby ČČK v oblasti Krušné hory **Rudolf Chlad**.

„Já mám asi chřipku, pane doktore,“ říká pacient. - „Tak co sem lezete, chlape, ještě jí od vás chytnu!“

JUDR. ANTONÍN SUM PŘEVZAL VYZNAMENÁNÍ ČČK

Dne 26. 7. 2005 převzal nejvyšší vyznamenání ČČK - **Medaili Alice Masarykové - JUDr. Antonín Sum ml.**, poslední tajemník československého ministra zahraničí Jana Masaryka, dlouholetý spolupracovník a příznivec ČSČK a ČČK. Vyznamenání nemohl spolu s ostatními letošními laureáty převzít v květnu 2005 v Senátu Parlamentu ČR ze zdravotních důvodů. Medaili Alice Masarykové mu předali vedoucí úseků Úřadu ČČK

Mgr. Josef Švejnoha a **Helena Jůzlová**, kteří mu rovněž blahopřáli k nedávnému udělení čestného občanství Hlavního města Prahy.

ÚSPĚŠNÉ ÚSTŘEDNÍ STUDIJNÍ STŘEDISKO ČČK

Ve dnech 11. - 24. 7. 2005 se v chatě Kara v Jizerských horách uskutečnilo Ústřední studijní středisko ČČK, které úspěšně absolvova-

lo 24 z 27 jeho letošních účastníků. V jeho průběhu získali nejvyšší odbornou kvalifikaci Českého červeného kříže - Zdravotnického instruktora ČČK.

ŘEDITEL ÚŘADU ČČK DĚKOVAL V BRNĚ

Dne 14. září 2005 při návštěvě OS ČČK Brno-město a Brno-venkov poděkoval ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** čtyřčlennému družstvu mladých členů ČČK (**David Dvořáček, DiS, Monika Humpolová, Jana Jílková, DiS, Karel Konečný**), kteří aktivně pomáhali Německému ČČK při úspěšném organizačním a zdravotnickém zabezpečení Světového setkání křesťanské mládeže v srpnu 2005 v Kolíně nad Rýnem. Krátké přátelské besedy se zúčastnili i ředitelka Úřadu OS ČČK Brno-město **Ivana Holásková** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha**.

50 LET MS ČČK V PITÍNĚ

Tehdejší ZO ČSČK v Pitíně v okrese Uher-ské Hradiště byla založena 24. března 1955. Měla 164 členů. Pitín byl tehdy vesnicí bez stálého lékaře, v obci nebyl telefon ani žádný osobní automobil. ČSČK proto úspěšně školil občany v první pomoci. Velmi při tom pomáhali zdravotničtí instruktoři ČSČK pan **Matějček** ze Záhorovic a pan **Soja** z Bojkovic.

ČSČK zde poté vytvářel a školil hlídky mladých zdravotníků na základních školách a zdravotnické hlídky z dospělých občanů. V roce 1960 se zasloužil o otevření poradny pro děti v Pitíně. Úspěšně získávali bezpříspěvkové dárce krve, rozvíjeli dobrovolnou pečovatelskou službu, školili dobrovolné sestry, pravidelně navštěvovali dříve narozené spoluobčany, odpracovali tisíce hodin při zvelebování své obce. V roce 1990 uspořádali v Pitíně velmi úspěšný „**První nekuřácký ples**“. Finančním výtěžkem ze sbírky přispěli postiženým povodněmi na Moravě v roce 1997 i v Čechách v roce 2002. Velmi aktivně se starají o kulturní a společenské dění v obci (pořádání Fašanků s tradičním pochováváním basy a průvodem masek, stavění a kácení Máje, apod.). V současné době má MS ČČK v Pitíně 69 členů (z tohoto počtu je 1 muž). Bilance půlstoleté činnosti je úctyhodná a patří jim za ní velké poděkování.

DOKTOR DAMDIDAM A PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Nadpis čtenáře jistě zarazil: Jak to prosím vás může jít dohromady? Ale jde, nechte si to vyprávět.

Dlouholetá spolupráce OS ČČK v Chrudimi s Mateřskou školou S. Čecha a jejími pěveckými soubory vyústila ve společný letní tábor, pojmenovaný „**Doktor Damidam**“. V překrásném prostředí Obory u Lanškrouna se sešli zpěváci z Klíčku a účastníci regionálního studijního střediska ČČK, lidičky od 6 do 18 let, kteří mají společnou vlastnost - těší je dělat něco pro druhé lidi, přinášej jim to radost a pocit seberealizace. Nadšenci, kteří s malými i velkými dětmi tráví všechny svůj volný čas, zkusili netradiční spojení výuky první pomoci a zpívání a sami byli zvědaví, jakže to bude fungovat.

A fungovalo to fantasticky: co se účastníci studijního střediska naučili teoreticky, okamžitě si vyzkoušeli s dětmi, učili se učít základy první pomoci malé děti, formou řady zajímavých her procvičovali v praxi nabyté teoretické vědomosti. Zpěváci s neuvěřitelným zájmem vstřebávali nové poznatky a dovednosti, motivace „být záchranářem“ jim v tom mocně pomáhala. Když se naučili přivolávat záchrannou službu, vzápětí měli možnost s velkými kamarády navštívit pracoviště RZS v Lanškrouně, „osahat“ si opravdickou záchranku a povídat si s jejími pracovníky. Jednoduché úkony první pomoci si děti zkusily na svých „zraněných“ velkých kamarádech při noční hře „Ztroskotání vzducholodi hraběte Zeppelina“, při hře „Na mumie“ si osvojily šátkové obvazy tak dokonale, že „kalhotkami“ ze čtyř šátků vyrazily dech i svým velkým vzorům,

šestiletý Víta bravurně uvedl do stabilizované polohy svou učitelku ze školky. Umíte si představit, jak atraktivní je záchrana tonoucího, když vám ji předvádí pravý vodní záchranář? To pak dvanáct pravidel bezpečného chování u vody naskáče do hlaviček skoro samo.

Dlouhý by byl výčet všeho zajímavého, co tento netradiční společný tábor přinesl, ale zastavme se u jednoho pozoruhodného jevu. Jak často se setkáváme s otázkou, jak předcházet nežádoucímu chování dětí a mládeže, kolik peněz se vydává na protidrogovou prevenci, kolik stojí budování útavů pro nezletilé zločince, před několika týdny jsme slyšeli i obhajobu techno-party ve smyslu: Ti mladí se přece musí někde scházet a bavit. A pak najednou jste účastníkem diskotéky, skvělé a technicky dokonalé diskotéky uprostřed lesů a rybníků, diskotéky, kdy se navzájem baví malí a velcí tým, co umějí, kdy se navzájem učí své oblíbené písničky, kdy mladí v onom „nebezpečném“ věku „vystřihnou“ superstarovskou porotu zpěvákům z Klíčku, kdy půvabně slečny neváhají vystoupit jako batolata v plenkových kalhotkách, aby své přátele pobavily, kdy si sedmnáctiletí a sedmiletí kluci dají společně zahrát Kabáty jako pánské sólo, kdy se na dobrou noc jako poslední písnička hraje Večerníček a všichni se báječně baví, všem je spolu dobře.

A považte, to všechno bez kapky alkoholu, bez cigaret, o drogách ani nemluvě. Pokud ovšem drogou není chuť být spolu, být na sebe hodní a dělat něco užitečného. Znáte lepší prevenci sociálně patologických jevů? My ne a - považte - přátelství, ochota, pracovitost, úcta k životu, tolerance, láska k lidem - to všechno je zadarmo! Český červený kříž může být na svou mládež právem hrdý. Děkujeme.

*Iva Malinová,
ředitelka MŠ a táborová vedoucí*

MLADÝ ZÁCHRANÁŘ A VODNÍ ZÁCHRANÁŘ

Od začátku školního roku 2004/2005 jsme na vybraných základních školách v Brně začali s realizací projektu „**Mladý záchranář**“. Díky obětavostí členů VZS ČČK, Mládeže ČČK Brno-město a vstřícnosti vedení brněnských škol jsme založili 5 kroužků.

Děti ve věku 9 - 15 let se každý týden schází s instruktory ve třídě, na školním bazénu, tělocvičně, na přehradě na chatě ČČK, aby si osvojily zásady poskytování první pomoci nejen na suchu, ale i na vodě, a zdokonalily se v technikách plavání.

Součástí projektu jsou i ukázky práce a záchranných technik ostatních složek, např. Hasičského záchranného sboru, Policie ČR a Městské policie, RZP, horolezecké skupiny, kynologů, apod.

Spolu s dětmi jsme se také zúčastnili víkendového pobytu na Brněnské přehradě, kde probíhalo cvičení, školení, ukázky záchrany na otevřené vodě, ale kde jsme si také užili spousty legrace a zábavy. Noc plnou dobrodružství prožili děti na chatě ČČK a VZS ČČK. V době od 17. do 22. 6. 2005 proběhl intenzivní výcvikový kurz na Vysocině a tam jsme první ročník Mladých záchranářů uzavřeli. Se všemi se znovu těšíme na společné setkání na začátku nového školního roku.

Díky obětavému přístupu členů VZS ČČK zejména **Mgr. Pavlu Plavínovi, Petře a Pavlíně Navrátilové, Ing. Luboši Švandovi** a dalším se zdařila realizace tohoto u dětí velmi oblíbeného „Kroužku mladých záchranářů“. Všem, kteří jsou do projektu zapojeni, patří naše velké poděkování.

*Ivana Holásková, ředitelka Úřadu OS ČČK
Brno-město*

NABÍDKA TRIČEK S ČK

Aktivní MS ČČK Hradec Králové nabízí oblastním spolkům, místním skupinám i jednotlivým členům a dobrovolníkům ČČK bílá bavlněná kvalitní **trička s logem ČČK** velikostí S, M, L, XL. Přední strana - v levé horní části logo ČČK (iden-

tifikační znak - bez domovenky), zadní strana - velké logo ČČK. Cena trička za 1 ks je 150,- Kč (možnost množstevních slev). Bližší informace získáte a objednat si je můžete na adrese: MS ČČK Hradec Králové, Hrubínova 1449, 500 00 Hradec Králové, e-mail: cckhk@seznam.cz nebo prostřednictvím internetových stránek www.cckhk.org.

U lékaře:
„Pane doktore, dejte mi, prosím vás, nějaké prášky proti chamtivosti. Ale dejte mi jich hodně, hodně, hodně!!“

MUDR. PŘEMYSL SOBOTKA

Naše tradiční čtyři otázky do pravidelné rubriky Novin Červeného kříže tentokrát ochotně zodpověděl po prezidentu republiky vykonavatel druhé nejvyšší státní funkce - předseda Senátu Parlamentu ČR **MUDr. Přemysl Sobotka**.

Otázka: Pane předsedo, můžete se nám trochu představit? Co ve Vašem životě předcházelo Vaší dnešní významné funkci?

Odpověď: Vystudoval jsem medicínu a těsně před pádem komunistického režimu jsem pracoval na rentgenologickém oddělení v nemocnici v Liberci. Ihned po 17. listopadu 1989 jsem spoluzakládal Občanské fórum u nás v nemocnici a v Liberci. To mě vlastně vrhlo do politiky. Po rozkolu OF přišlo na řadu založení místní organizace ODS a práce v Radě města Liberec. Stal jsem se rovněž primářem. Vstup do Senátu v roce 1996 byl jen logickým vyvrcholením mé tehdejší pozice jak v Liberci, tak v ODS.

V Senátu jsem před tím, než jsem byl v prosinci 2004 zvolen jeho předsedou, pracoval během všech tří funkčních období ve funkci místopředsedy a prvního místopředsedy.

Otázka: Co považujete ve své práci za největší úspěch?

Odpověď: Je těžké hovořit o politických úspěších pravicového politika, když této zemi vládne pan Paroubek a koalice ČSSD a komunistů nás strhává kamsi do socialistických včerejšků. Ale jsem pyšný na to, že naše liberecká ODS je silná a konsolidovaná a myslím, že se nám daří i v Senátu. Právě Senát je dnes středově pravicovou hrází proti přívalu levicové, špatné legislativy současné vlády. Bohužel koalice ČSSD a KSČM

v Poslanecké sněmovně nás přehlasovává, ale přesto se pár věcí podařilo. Senát se stal signálním místem pravicové politiky. Rád bych dodal, že náš klub ODS je dnes v Senátu historicky nejsilnějším klubem.

Otázka: S jakými největšími problémy se ve své současné funkci setkáváte?

Odpověď: Nevnímám úkoly spojené s výkonem funkce předsedy Senátu jako problémy. Je hodně práce, protože jsem si vytknul cíle, které hodlám dodržet. Ne vždy jde vše tak, jak bych si přál, ale s tím se potýká každý z nás. Snad jen, že mám méně času na své koníčky a sport, než jsem očekával. Ale politikem jsem se stal dobrovolně, ta práce mě baví a chci ji dělat co nejlépe. S takovým přístupem se snažím problémy řešit, i když, pravda, jsem občas smutný z naší dnešní politické scény.

Otázka: Jaký je Váš vztah k aktivitám Českého červeného kříže? Co Vás z jeho činností nejvíce zajímá?

Odpověď: Jsem původem zdravotník, lékař. Dočkám tak víc než laická veřejnost ocenit význam a práci Červeného kříže. Proto jsem také přijal záštitu nad Světovým dnem Červeného kříže, který se konal letos v květnu u nás v Senátu.

Jmenovat některou z činností, kterými se Červený kříž zabývá, by znamenalo vyzdvihnout ji na úkor jiných a to nechci. **Nesmírně si vážím této práce, je neocenitelná, svým způsobem nenahraditelná a já bych všem, kteří se pro Červený kříž angažují, chtěl touto cestou - jako politik, lékař i občan - moc poděkovat.**

Otázky kladl: Mgr. Josef Švejnoha

OS ČČK PRAHA 3+6+8 POMÁHÁ KRAJANŮM V RUMUNSKU

Na začátku bylo slovo. Stačila malá zmínka o tom, že v Rumunsku žijí naši krajané ve špatných podmínkách. „To by se jim mělo nějak pomoci, ne?“, prohlásil **Michal Skribuckij**, velitel Humanitární jednotky ČČK při Oblastním spolku ČČK Praha 3+6+8. Muž, se kterým jsme přinesli obsáhlejší rozhovor v Novinách ČČK č. 2/2005 o jím organizované pomoci obětem tsunami na Srí Lance (mimořadně zde pomáhá dodnes). Muž, který nejde daleko pro ostřejší slovo, který se nerad vtěsňuje do škatulek, který nezná slovo, že něco nejde, ale který zároveň dokáže sehnat peníze na humanitární pomoc, a který by se pro druhé rozdál.

Povídáme si s ním po jeho návratu z 10-denní cesty do Rumunska (19. - 29. 8. 2005), kam vyrazil se svým autem, na své náklady (cesta jej přišla na více než 40.000 korun) a kam jej doprovázeli dva čeští novináři. „Navštívili jsme celkem šest obcí v Rumunsku - Rovensko, Bigr, Šumice, Svatá Helena, Ebertal, Gernik - v oblasti Banát, v nichž jsou již více než 250 let od 18. století od vlády Marie Terezie usazení Češi. Žije v nich kolem 400 lidí, ale vesnice pomalu vymírají, mladí z nich odcházejí za lepším. Vezli jsme léky, zdravotnický materiál, oblečení pro děti, trvanlivé potraviny, hračky (věnované firmou Bambule) a české knihy - něco OS ČČK Praha 3+6+8 nakoupil, něco dodal ze svých zásob. Zjistili jsme, že zde potřebují úplně všechno. Zranění a nemoc si lidé obvykle léčí sami, podle receptů a

rad svých předků, doktor sem zajíždí jen občas v opravdu vážných případech. Slušně vybavená nemocnice je ve 200 km vzdáleném Temešváru. Proto zde lidé umírají na klíšťovou encefalitidu, proto kolem sebe vidíte mnoho špatně srostlých zlomenin, ale také otevřené rány...“.

Příjezd auta s materiální humanitární pomocí OS ČČK Praha 3+6+8 přijali místní lidé zpočátku s nedůvěrou. Do zdejší krásné přírody vozí jedna česká cestovní kancelář turisty, kteří si mnohdy hodně necitlivě a senzacechtivě fotografují téměř středověké podmínky, v nichž dodnes česky mluvící a k českému původu se hrdě hlásící lidé žijí. Když však zjistili, že nejde o turisty, ale Čechy, kteří jim vezou pomoc, rozdali by i to málo, co mají. Vyprávění Michala Skribuckého je místy úsměvné - například když mluví o 3 malotřídních školách, z nichž ta nejmenší má 9 žáků, kteří jsou všichni dětmi pana řídícího učitele(!).

Michal sám má velké plány nejen v Rumunsku. Ví, že stejnou, ne-li větší, pomoc potřebují také v Moldavsku, na Ukrajině, v Bulharsku. „Červený kříž by přece měl pomáhat všem lidem v nouzi, u nás i v jiných zemích. Vždyť od toho tady je. Ti naši krajané v Rumunsku potřebují nejen materiální pomoc (léky, zdravotnický materiál, školní pomůcky), ale potřebují také poradit, vyškolit, naučit některé věci.“ Lidé jako Michal Skribuckij jsou nadšení dobrovolníci Červeného kříže, pomáhají druhým z lásky k lidskému životu. Zaplatí pomoc i cestu ze svého, někdy se jim část vynaložených prostředků vrátí, jindy ne, berou si dovolenou, aby mohli pomáhat těm, co jejich pomoc potřebují. Nikdy se neptají, co za to? Říkají: „Je to potřeba, ne? Tak kdy tam vyrazíme?“

Pokud byste chtěli také pomoci nejen našim krajanům v Rumunsku, ale i v jiných zemích, nabídněte svou pomoc OS ČČK Praha 3+6+8 (Zelenky Hajskeho 14, 130 00 Praha 3, tel. - 222590486. Určitě se domluvíte.

Mgr. Josef Švejnoha

Oční lékař s údivem říká pacientovi po vyšetření stavu jeho zraku: „Prosím vás, jak jste se sem vůbec dostal?“

IRSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Nejprve dlouhá léta fungoval i na irském území Britský ČK. Během války za nezávislost Irska v roce 1920 fungovalo v hlavním městě Dublinu několik spolků, kde se dobrovolníci starali o nemocné a raněné vojáky. Tam byl položen základ budoucího samostatného Irského ČK. Ten byl oficiálně založen na základě usnesení irského parlamentu **1. srpna 1939**. O měsíc později již se konalo ustavující zasedání ústředních orgánů Irského ČK.

Irský červený kříž nabízí v současné době širokou škálu služeb a dokáže operativně reagovat na katastrofy jak na území Irska, tak v zahraničí. Má

vytvořenu rozsáhlou síť dobrovolníků a patří mezi nejstarší humanitární organizace v zemi.

Provozuje záchrannou službu v celém Irsku, ve městech i na horách (zde díky speciálnímu horskému záchrannému týmu). Irský ČK je známý především svými vysoce kvalitními kurzy první pomoci, díky nimž je nejen v Irsku, ale i v zemích Evropské unie velmi uznávanou národní společností ČK. Kurzy první pomoci jsou určeny jak pro skupiny, tak pro jednotlivce, zaměstnance firem, děti i dorost.

Aktivitou Irského ČK, která v našem prostředí není příliš známá, je tzv. „**Baby sitting**“, kdy

si rodiče objednají děvče nebo chlapce z Irského ČK na hlídání svých dětí, když se chtějí jít večer pobavit.

Další významnou činností Irského ČK je připravenost jeho pracovníků, kteří fungují v krizových oblastech jako delegáti Červeného kříže. V současné době fungují delegáti Irského ČK ve více než 60 zemích světa. Snaží se zde zmírňovat utrpení lidí postižených válečným konfliktem, přírodní katastrofou, chudobou, domácím násilím, apod.

*Linda Sochorová,
zahraniční úsek Úřadu ČČK*

VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

JAN DEYL (24. 6. 1855 - 16. 2. 1924)

Významný český oční lékař (oftalmolog) se narodil ve Vysokém Veselí. Lékařské fakulty studoval ve Vídni a v Praze. Po studiích působil v ústavu choromyslných, na chirurgické klinice, a na klinikách chorob vnitřních a kožních. V letech 1883 - 1887 byl asistentem na oční klinice. V roce 1887 habilitoval na docenta očního lékařství a byl přednostou očního oddělení univerzitní polikliniky v Praze.

V roce 1893 byl jmenován mimořádným profesorem a o devět let později řádným profesorem očního lékařství. Byl přednostou oční kliniky, očního oddělení Všeobecné nemocnice v Praze a ordinářem České dětské nemocnice. Byl oceňován jako dobrý pedagog. Stal se jedním ze zakladatelů české oftalmologie.

Kromě rozsáhlé vědecké práce (mj. spoluautor učebnice o zevních očních chorobách) organizoval různé akce pro zdravotně postižené, zejména zrakově postižené. Založil také první český ústav pro slepce v Praze (Deylův ústav). Letos si připomínáme, že uplynulo právě 150 let od jeho narození.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

ŽVÝKAČKA

První žvýkačky se vyráběly z tuhých pryskyřic, kaučukového mléka, různých druhů trav, listů a vosků. Staří Řekové žvýkali po staletí pistáciovou pryskyřici mastix, američtí Indiáni potom pryskyřici jehličnatých stromů. Od Indiánů se ji žvýkat naučili první osadníci v USA a počátkem 19. st.

stala také základem první žvýkačky vyráběné v USA. Kolem roku 1850 ji krátce překonal oslazený vosk. Koncem 60. let 19. st. byla do USA dovezena pružná hmota čikle, která se získávala z latexu tropického stromu *Achras sapota*. Žvýkání čikle bylo po staletí běžné u Mayů. Čikle se stalo základem moderních žvýkacích gum.

Už v roce 1871 si nechal Američan **Thomas Adams** patentovat stroj pro manufakturní výrobu žvýkací gumy. V roce 1880 byla vylepšena chuť žvýkaček a prodloužila se doba, po kterou je cítit příchuf. O devět let později se Adamsovy žvýkačky s názvem Tutti Frutti jako první začaly prodávat v automatech v newyorském metru.

V roce 1906 vynalezl další Američan **Frank Fleeer** jako první žvýkačku, z níž šly vytvářet bubliny. Na trh se však nikdy nedostala. Teprve v roce 1928 opět občan USA **Walter Diemer** zdokonalil Fleeerův recept a vyrobil růžovou žvýkačku Double Bubble, která měla obrovský úspěch. Na počátku první světové války **William Wrigley** a **Henry Fleeer** přidali k základu čikle mátové a ovocné výtazky. Zrodila se tak slavná žvýkačka **Wrigley Doublement**. Ve druhé světové válce měl u sebe každý americký voják balíček žvýkaček Wrigley.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

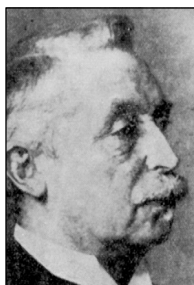
JEDNÁNÍ NA ÚRADECH

- doporučuje se dodržovat úřední dny a úřední hodiny, stejně jako čas předvolání
- doma si přichystáme všechny doklady potřebné pro jednání a také občanský průkaz, který je základním dokladem naší totožnosti
- na chodbách zachováváme klid, vyhledáme příslušné dveře a čekajících lidí se zeptáme, kdo je poslední (pokud je zde fronta, zařadíme se trpělivě na její konec)
- jakmile jsme na řadě nebo po vyzvání vstoupíme do kanceláře, pozdravíme a zavřeme za sebou dveře.
- při některých jednáních je nutné, abychom se představili a uvedli v jaké záležitosti přicházíme
- dopředu bychom měli mít promyšleno, co budeme chtít, na co se chceme informovat
- svou záležitost stručně a jasně úředníkovi předneseme a předložíme příslušné doklady
- při vyjádření úředníka mu neskáče do řeči. Když domluví, pak klademe své dotazy
- jednání zbytečně neprotahujeme, po jeho ukončení poděkujeme. Jedná-li se o placenou službu, zaplatíme požadovanou částku a rozloučíme se.

Ptá se letuška v letadle:
„Není mezi cestujícími lékař?“
Jeden z cestujících se zvedne a jde s ní do pilotní kabiny. Za chvíli vyjde zpět a ptá se:
„Není mezi cestujícími pilot?“

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

CHRISTIAN EIJKMAN (11. 8. 1855 - 5. 11. 1930)

Významný holandský lékař se narodil ve městě Nijkerk. Medicínu vystudoval na univerzitě v Amsterdamu. Poté působil jako ředitel patologické laboratoře v tehdejší Batávii (dnešní Djakartě) v holandské kolonii na ostrově Jáva (v dnešní Indonésii). Od roku 1898 byl plných 30 let profesorem hygieny a soudního lékařství na univerzitě v Utrechtu, kde také ve věku 75 let zemřel.

Koncem 19. století se na Dálném východě velmi rozšířila choroba beri-beri, projevující se obrnou dolních končetin, otoky, srdečními a zažívacími potížemi. V komisi jmenované holandskou vládou, která měla tento problém řešit, byl tehdy i vězeňský lékař Eijkman. Jednou pozoroval slepice, které se živily odpadky vězeňské stravy. A začal dělat pokusy - polovinu slepic krmil loupanou rýží, druhou polovinu neloupanou. A druhá skupina slepic nemocí vlastní první objevitelem vitamínu a za objevení vitamínů skupiny B získal po zásluze v roce 1929 Nobelovu cenu za medicínu a fyziologii.

Letos si připomínáme, že uplynulo právě 150 let od narození a 75 let od úmrtí tohoto velikána světové medicíny.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

ALOIS VICHEREK (20. 6. 1892 - 15. 1. 1956)

Pozdější generál a předseda ČSČK se narodil v Petřvaldě u Karviné v havířské rodině. Po dokončení školy začal pracovat jako zedník, později horník. Navštěvoval večerní pokračovací školu v Karviné, poté studoval na státní mistrovské průmyslové škole v Brně. V roce 1914 byl již konstruktérem v Orlovské strojírně v Porubě u Orlové.

V první světové válce bojoval na východní frontě, zde byl v roce 1916 zajat a o rok později vstoupil do Československých legií v Rusku, kde dosáhl hodnosti nadporučíka. V roce 1920 se vrátil do vlasti a v hodnosti kapitána byl přidělen k leteckému útvaru v Chebu. Úspěšně vystudoval Vysokou školu leteckou v Paříži. Jako sportovní letec byl držitelem mnoha národních i světových leteckých rekordů. Jako pilot letadla prezidenta T. G. Masaryka při jeho návštěvě Francie byl francouzským prezidentem dekorován řádem Čestné legie. V letech 1933 - 1939 pracoval jako plukovník na Ministerstvu národní obrany.

V době druhé světové války zpočátku velel čs. letectvu ve Francii a později ve Velké Británii. V emigraci používal krycí jméno Josef Slezák. V roce 1943 byl jmenován předsedou Čs. červeného kříže v zahraničí a tuto funkci vykonával i po návratu do vlasti až do roku 1950. Od poloviny března 1945 velel čs. letecké jednotce v Sovětském svazu. Po skončení války působil ještě nějaký čas jako velitel čs. letectva a byl jmenován do hodnosti sborového generála. V době perzekucí 50. let 20. století byl penzionován, byl donucen odstoupit i z funkce předsedy ČSČK a později z existenčních důvodů pracoval jako laborant v jedné z pražských firem. Zemřel v Praze v roce 1956.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

ŠPENÁT

Špenát pochází z oblasti dnešního Iránu a v 15. st. se dostal do Evropy prostřednictvím Maurů, kteří převzali jeho pěstování od Arabů. Pěstuje se v řadě druhů - jarní, ozimý, novozélandský (čtyřboč), aj. Jeho české jméno je doloženo až z 19. st. v podobě spinák nebo špinák a bývá odvozováno ze středověkého latinského termínu spinachium.

- špenát je bohatý na vitamín C, provitamin A, vitamíny K a E, minerální látky, stopové prvky, ale i bílkoviny a karoten
- poměrně vysoký obsah kyseliny šťavelové omezuje používání špenátu osobami trpícími tvorbou močových nebo ledvinových oxalátových kamenů, ale i chorobami jater, žlučníku a slinivky
- svým složením je vhodný do dětské stravy a do řady diet musíme jej připravovat dokud je čerstvý, nezavadlý, nepomačkaný. Přerostlý je hořký a nechutný.
- protože rychle vadne, nesmí se ani v obchodě, ani v kuchyni skladovat déle než 1-2 dny po sklizni
- kyselinu šťavelovou neutralizujeme částečně tím, že při přípravě přidáváme do špenátu vždy trochu mléka
- při vaření používáme dostatečné množství vroucí osolené vody, aby špenát neztratil jasně zelenou barvu. Vaříme jej

„Pane doktore, pořád mám pocit, že slyším kolem sebe hlasy a nikoho nevidím.“ - „A kdy se vám to stává?“ - „No vždycky, když telefonuji...“

krátce v nezakryté nádobě.

NAŠE DESATERO

JAK SPRÁVNĚ GRILOVAT

1. Vyberte si místo chráněné větrem. Odstraňte z blízkého okolí hořlavé materiály.
2. Používejte speciální podpalovače. Láh i benzín dělají velké plameny.
3. S grilováním začněte, když jsou uhlíky dokonale rozžhavené a potažené šedou vrstvou popela.
4. Ideální je gril s nastavitelným roštem. Čím silnější jsou kusy masa, tím větší musí být vzdálenost od ohně. Delší čas opékání vyžaduje nižší teplotu.
5. Maso naložte na několik hodin do marinády a potom ho vysušte. Na rošt položte alobal nebo grilovací misku, která propouští teplo i vůni, ale zabraňuje kapání tuku na uhlíky. Při velkých plamenech nasypete do ohně sůl, ale nelijte do něj vodu.
6. Při grilování do ohniště nefoukejte. Popel v jídle nechutná dobře.
7. Používejte ochranné rukavice a grilovací kleště na obracení masa.
8. Nepíchejte vidličkou do masa. Štáva by vytékala a maso by bylo suché. Jedinou výjimkou jsou klobásy, které propichujeme proto, aby při grilování nepraskly.
9. Bylinky se během grilování spálí a proto jimi posypte až hotové jídlo.
10. Při odchodu nezapomeňte uhasit topeň.

(Využity informace z časopisu Zdraví)

PTALI JSTE SE ...

Otázka: Velmi by mě zajímalo, jak vznikají **pihy** a jak vlastně při opalování dochází ke **zhnědnutí kůže**?

Anna K., Litomyšl

Odpověď: Pihy jsou nejčastější barevnou změnou na pokožce. Jsou důsledkem skutečnosti, že pigmentové buňky z dosud nejasných příčin produkují více melaninu než jindy. Tato nadprodukce se během léta sama reguluje. Tmavé skvrny na kůži jsou vyvolány zvýšeným působením UV světla, ale příčinou kožní reakce mohou být i hormonální výkyvy i některé pleťové krémy obsahující bergamotovou silici nebo velké množství vazelíny. Tmavé skvrny většinou později samy zmizí; ty obzvláště úporné se dají odstranit např. laserem.

Pokud jde o zhnědnutí pokožky při opalování, je to podobné jako u pih. Sluneční záření je elektromagnetické vlnění složené ze tří spektrálních složek, z nichž jednu tvoří UV záření. Toto záření dosahuje nejvyšší intenzity za jasné oblohy (oblačnost intenzitu záření zeslabuje). Pokožka reaguje zhnědnutím právě na UV záření. Tato reakce má zcela individuální charakter a jenom částečně chrání pokožku před dalším poškozením.

SESTRY NAVŠTĚVOVATELKY ČSČK

Zdravotně-sociální navštěvování rodin zahájil Československý červený kříž velmi krátce po svém založení již na počátku 20. let 20. století.

Speciálně vyškolené sestry ČSČK získávaly odbornou praxi v dispenzářích ČSČK. V rodinách poskytovaly především rady o hygieně. Zaměřovaly se zejména na rodiny, ve kterých se vyskytovala tuberkulóza (bylo jim umožňováno, aby se také zúčastňovaly ordinací lékaře pro

tuberkulózní pacienty). Podle potřeby poskytovaly také ošetrovatelské služby (např. měření teploty, přikládání a výměna obkladů, masáže, klysmata, aj.). Kromě toho sestry navštěvovatelky ČSČK prováděly nemocným úpravy a převlékání lůžek, pomáhaly jim s umýváním a česáním, donášely jim léky předepsované jim lékařem, apod. Sestry zprostředkovávaly v případech potřeby také umístění nemocných v nemocnicích, dětí na prázdninových táborech

a koloniích a spolupracovaly i s jinými charitativními organizacemi.

Pro orientaci o rozsahu jejich činnosti je možné uvést následující čísla: za 21 měsíců jedna sestra měla v evidenci 182 nemocných, u nichž vykonala 764 zdravotních návštěv a provedla 823 zákroků. Z dnešního pohledu byly sestry navštěvovatelky ČSČK jakousi kombinací dnešních sester Domácí ošetrovatelské péče a dobrovolné pečovatelské ČČK.

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

SPECIÁLNÍ ZÁJMOVÝ ZDRAVOTNICKÝ KROUŽEK V JINDŘICHOVĚ HRADCI

OS ČČK Jindřichův Hradec v letošním roce uzavřel s městem Jindřichův Hradec dohodu o spolupráci v oblasti práce s dětmi z málo podnětného sociokulturního prostředí a s dětmi s výchovnými problémy. V rámci této dohody spolupracuje s pracovníky odboru sociálních věcí, zvláště pak s pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu v Jindřichově Hradci v této oblasti již 3 roky.

OS ČČK vytvořil samostatný zájmový zdravotnický kroužek z této kategorie dětí, který se schází v průběhu školního roku pravidelně jednou týdně (každou středu) v počtu cca 30 dětí. Ke vzájemně shodě a prospěchu dětí OS ČČK zabezpečuje po odborné stránce činnost z oblasti hygieny a zejména poskytování první pomoci a péče o zdraví a to v rozsahu normy Mladého zdravotníka. Další náplní kroužku jsou společenské hry, ruční práce, sportovní aktivity, výlety, aj.

Pro tyto děti pořádá OS ČČK také speciální letní výchovně rekreační tábor, na němž nikdy nechybí ukázky a praktický nácvik první pomoci. V letošním roce OS ČČK také uspořádal pro tyto děti samostatnou soutěž ve znalostech první pomoci (tzv. Okresní soutěž hlídek mladých zdravotníků ze zvláštních škol).

KYSUČTÍ LÉKAŘI

V roce 1901, když **MUDr. Ivan Hálek** opustil Prahu a otevřel si ordinaci v Čadci, nebylo na Kysucích mnoho doktorů. Jejich počet je dnes mnohonásobně větší. Jeden z jeho následovníků **MUDr. Jozef Jakuš** se rozhodl pro tento kraj po studiu a krátké praxi v Brně v roce 1969. Jako primář ARO se zasloužil o vybudování záchranné služby ve speciálních podmínkách dopravně těžko dostupných kopanic.

Hálkovy krátké literární črty vystihující život lidí v tomto zaostalém kraji vycházely v listě realistů Čas, později vyšly také knižně a to opakovaně ve slovenském a českém jazyce. Sto let po vydání jeho Zápisků lékaře vyšla teď kniha Jozefa Jakuše s názvem **Pán doktor, přďte!** Autor stejně jako jeho dávný předchůdce přibližuje svým čtenářům pořád ještě těžký život Kysučanů, kteří se dosud nezbavili tíživých následků minulosti.

Oba lékaři mají hodně společného. Zejména je to bezvýhradně nezištný vztah k člověku, laskavý přístup k nemocnému a snaha pomoci mu, i když je to spojeno s osobní obětí nebo s nepohodlím. Oba tyto doktoři se oženili s učitelkami a společně s nimi pracovali na zvýšení kulturního a zdravotního uvědomování lidu. Jeden i druhý se obětavě a pohotově angažovali v činnostech Československého červeného kříže. V životopise těchto kysuckých lékařů najdeme období, kdy byli parlamentními poslanci a chtěli využít svůj mandát ke zlepšení zdravotních a sociálních poměrů; po skončení volebního období se ale oba rádi vrátili k praktické medicíně.

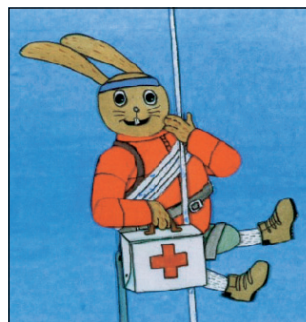
Jakušova kniha je osobním vyznáním lásky k povolání lékaře a zároveň výpovědí o lidech, pro které pracuje. Ke dvanácti kapitolám díla připojil třináctou, o historii Hálkových lékařských dnů, které v roce 1979 spoluzakládal a které Spolek lékařů Kysúc dodnes pokládá za svou prestižní vědeckou akci.

MUDr. Juraj Szántó

TELEVIZNÍ VEČERNÍČEK S PRVNÍ POMOČÍ

Malí i velcí diváci České televize mohli vidět na svých obrazovkách 7-dílný seriál nazvaný **SOSáci** při své premiéře ve dnech 8. - 14. srpna 2005. Formou animovaného filmu sledovali napínavé příhody Saši, Ondry a Sama, kterým jejich přítel zajíc nejdříve zařídil úžasná dobrodružství a pak se ze všech sil snažil, aby tato dobrodružství přežili bez úhony a pilně jim poskytoval první pomoc. Byl přitom vyzbrojen i kufríkem označeným červeným křížem. Dobrodružné situace se odehrávaly ve vodě, na horách, při cyklistice, při smažení i na koncertě.

Připomeňme, že autorkami námětu a scénáře byly **Marie Sukdoláková** a **Lubomír Dušek** (ten se postaral i o výtvarnou podobu seriálu), komentář četla **Lenka Vychodilová**. Odbornou spoluprací zajistil **Marek Hylebrant** ze Zdravotnické záchranné služby Hlavního města Praha a celý projekt financovala Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR.

Po osmihodinové službě v ambulanci odchází gynekolog z práce. Vyjde na ulici, rozhlédne se a blaženě si povzdechne:
„Konečně tváře...“

NÁŠ SERIÁL – ŽENEVSKÉ ÚMLUVY A DODATKOVÉ PROTOKOLY - 5. ČÁST

IV. Ženevská úmluva

Během 2. světové války se zvláště ukázalo, že se civilní obyvatelstvo stává obětí válek ve dvou rovinách - jednak to byly deportace, terorizování až vyhlazování obyvatel okupovaných území, dále však se obyvatelstvo stávalo cílem přímých útoků během válečných akcí (zejména masová bombardování, užití atomových zbraní apod.).

IV. Úmluva stanoví, že civilisté **musí být chráněni před každým aktem násilí** a činy, jež by je mohly **ohrožit na zdraví a životě**. Je to bohužel prakticky jedině ustanovení, jež poskytuje určitou ochranu před přímým útokem. Dokonalejší formulaci **zákazu útoku na civilisty** Úmluva bohužel postrádá. Tato tzv. **zásada rozlišování** (v „zárodečné“ podobě zakotvená již v 19. st. v Haagských úmluvách či Petrohradské deklaraci) je přitom jednou ze základních zásad humanitárního práva. Jejímu rozvinutí se však Diplomatičká konference r. 1949 vyhnula, což bylo napraveno až I. Dodatkovým protokolem.

V rámci ochrany obyvatelstva se zaručuje **ochrana civilních nemocnic** osvědčených státní správou, prostředků **zdravotnické přepravy** (pozemní i letecké; sanitní letadla mohou létat jen v dohodnutých trasách) a **zdravotnického personálu** (vč. osob určených k provozu a správě). Stejně jako v případě vojenských zdravotnických zařízení a jejich personálu, **není přípustná účast na nepřátelských činech** (tou však není ošetřování vojáků!). K označení nemocnic, transportních prostředků a personálu se užívá **znaků červeného kříže nebo půlměsíce**. Personál je vybaven průkazy vydanými státní správou.

Dojde-li k **nouzi o zdravotnické potřeby** a u těhotných žen, rodiček a dětí i o šatstvo či potraviny, **povolí každá strana jejich průvoz** (přípustná jsou kontrolní opatření), byt by byly určeny nepříteli. Dohled nad rozdělením náležitosti ochranným mocnostem a MV ČK.

Každá osoba, ať na území strany v konfliktu či okupovaném, má **právo odesílat a přijímat rodinné zprávy**. Selžou-li jiné komunikační možnosti, obstará doručení MV ČK spolu s příslušnými NS ČK/ČP. Každá země je zavázána umožnit **pátrání po nezvěstných** a slučováním rozdělených rodin.

Každě osobě musí být umožněno **obrátit se o pomoc** k MV ČK, NS ČK/ČP či ochranné mocnosti.

S civilními osobami **se musí vždy zacházet lidsky, musí být chráněni před jakýmkoli násilím, urážkami, ponižováním, trýzněním či zastrahováním** - zachovávají si nadále osobní důstojnost a čest i občanskoprávní způsobilost, musí být dbáno jejich morálního a náboženského přesvědčení.

Jsou **zakázány hromadné tresty**, braní rukojmí, zastrahující či terorizující opatření (tzv. psychologická válka proti obyvatelstvu - např. s cílem vnitřně destabilizovat režim). Úmluva komplexně řeší **režim na okupovaných územích**. Okupant zde přebírá **povinnost** zajistit obvyklou státem garantovanou péči o všeobecné základní potřeby obyvatelstva - jakými jsou především zajištění veřejného pořádku, provoz zdravotnických zařízení, zásobování, provoz výchovných a vzdělávacích zařízení pro děti, podpora činnosti NS

ČK/ČP (plní i nadále své humanitární úkoly), popř. i dalších humanitárních organizací, povinnost evakuovat obyvatele z ohrožených oblastí. Nadto je povinen státům, MV ČK či jiným nestranným humanitárním organizacím **umožnit dovoz** (a všechny státy průvoz) potravin, léčiv, šatstva.

Právní řád zůstává nezměněn - změny musí být odůvodněny jen nezbytným zájmem okupantovy bezpečnosti a plněním mezinárodněprávních závazků. Tyto změny nesmí však mít zpětnou platnost. Analogicky zůstává činná původní **veřejná správa** (státní správa, samospráva, soudnictví).

Pracovní povinnost je možná jen pro potřeby obyvatelstva (veřejné služby) nebo pro okupační správu - nesmí však jít o práci vojenské povahy či určení! Úmluvy upravují otázky mzdové, ochrany zdraví a bezpečnosti při práci.

Obyvatelstvo je okupantovi vázáno **posluš-**

ností, ne však věrností - činy proti okupantovi bez útoku na život či obecného ohrožení lze stíhat **jen internací** (obdoba zajateckého tábora), nikoli vězením. Soudní stíhání vážných provinění proti okupantovi (s možnou sazbou nad 2 roky) se předem oznámí, aby jich delegáti ochranných mocností (MV ČK) mohli být účastni. **Ničení státního či nestátního majetku je zakázáno**. Rekvizice prostředků - např. potravin - je možná, avšak jen proti náhradě a neohroží-li to osud obyvatel.

Delegáti mohou zkoumat stav zásobování, zdravotní péče a další otázky života na okupovaných územích, stejně jako navštěvovat obyvatele (nejen zbavené svobody), být přítomni soudním přelíčením, dohlížet nad rozdělením humanitárních zásilek (aby nebyly použity okupantem) apod.

RNDr. Marek Jukl, Ph. D.,
prezident ČČK

RADA PRO VÁS ...

ROZDĚLENÍ SÝRŮ

- **Čerstvé a měkké sýry:** smetanový sýr, tvaroh, tvarohový sýr (cottage cheese), camembert
- **Zrající sýry:** tvarůžky, romadur, mozzarella, brynza
- **Polotvrdé sýry:** ementál, čedar, eidam, cihla, gouda
- **Tvrdé, plísňové a uzené sýry:** pecorino, parmezán, uzený ementál, gorgonzola, rokfór
- **Tavené sýry:** čisté nebo s přísadami

VÍTE, ŽE ...

INKUBAČNÍ DOBA INFEKČNÍCH NEMOCÍ

* cholera	2 - 5 dní	* neštovice	8 - 18 dní
* záškrť	2 - 5 dní	* salmonelóza	hodiny - 10 dní
* dětská obrna	5 - 14 dní	* spála	2 - 7 dní
* malárie	10 - 16 dní	* tetanus	3 - 30 dní
* spalničky	11 dní	* virová chřipka	1 - 3 dny
* příušnice	17 - 21 dní	* AIDS	6 i více let

(Využity informace z publikace „Člověk“, Scientia, 1996)

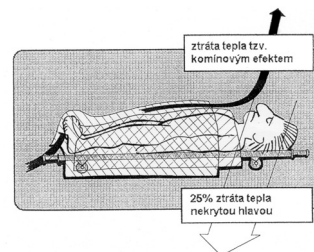
PRVNÍ POMOC

HIBBLERŮV ZÁBAL

Využívá se v první pomoci při podchlazení organismu ke zvýšení tělesné teploty postiženého. Metoda využívá aplikaci vlhkého tepla k ohřívání organismu od centra k okrajovým částem těla (lze dosáhnout zvýšení tělesné teploty až o 4 stupně Celsia za hodinu). V zábalu je možné ošetřovat zraněného i několik hodin, zábal obnovujeme nejdříve za 1 hodinu.

Jak se provádí?

- pod zraněného rozložíme bivačovací vak nebo celtu jako zevní ochranu před větrem nebo chladem
- 3 deky postupně rozložíme pod postiženého tak, aby zbylo na založení v oblasti nohou a hlavy
- do míst, kde bude trup zraněného, rozložíme alufolii
- přemístíme zraněného bez jeho aktivních pohybů, odstraníme rozstříháním jeho mokré oděv, oblečení jež do suchého
- prostěradlo složíme napětkrát (vznikne tak 32 vrstev v balíček o velikosti cca 30x40 cm) - bude tvořit zásobárnu tepla - horkou vodu z připravené termosky naléváme postupně z podélné strany balíku tak, aby se postupně vsakovala do všech vrstev
- takto vzniklý „tepelný rezervoár“ položíme postiženému na košili a triko pod svetr a bundu
- alufolii těsně zavineme kolem trupu zraněného tak, aby horní a dolní končetiny zůstaly volné
- poté připažíme horní končetiny poraněného a celé jeho tělo zavineme těsně do všech připravených dek, tak aby na nich nebyly záhyby, aby zábal na všech místech dobře těsnil, především v krku
- poslední vrstvou je celta nebo bivačovací vak; tepelnou izolaci lze zlepšit položením pacienta na karimatku nebo polořovací nosítka
- podmínkou aplikace zábalu je možnost potřebného průběžného sledování zraněného, především jeho základních životních funkcí.

Stěžuje si pacient u lékaře: „Pane doktore, v poslední době se mi strašně zhoršuje paměť“. Lékař: „To buďte rád. Alespoň nebudete mít výčitky svědomí“.

SVĚTOVÝ DEN PRVNÍ POMOCI 2005 V PRAZE

Konal se v Praze stejně jako ve většině okresů ČR letos již po šesté. Místo tradičního Staroměstského náměstí (kde jsme museli ustoupit Mezinárodnímu pražskému maratónu) jej tentokrát hostilo v sobotu **10. září 2005** v odpoledních hodinách Hradčanské náměstí, což přilákalo stejné množství domácích i zahraničních turistů. Záštitu nad ním opět převzala radní Hlavního města Prahy **Mgr. Hana Halová**.

Probíhaly zde opět ukázky poskytování první pomoci (tentokrát poprvé obohacené o ukázky ovládání automatického defibrilátoru), dětské souťaže (spojené s rozdáváním reflexních odrazek), ukázky vystoupení zdravotnické záchranné služby, profesionálních hasičů i kynologů. Další novinkou letošního Světového dne první pomoci byla skutečnost, že na Hradčanském náměstí v Praze končilo putování **konvoje Evropské kampaně „Bezpečnost dětí v dopravě“**, který v uplynulých dvou týdnech navštívil 14 vybraných měst České republiky. Hradčanské náměstí v Praze bylo jeho poslední zastávkou na našem území před jeho odjezdem do sídla Evropské unie - hlavního belgického města Bruselu.

25 LET OŠACOVACÍHO STŘEDISKA ČČK V PLZNI

Ošacovací středisko OS ČČK v Plzni-městě slouží občanům již 25 let v pronajatých prostorách v Tylově ulici. Od úplného začátku až do roku 1997 zajišťovala provoz ošacovacího střediska **MS ČČK Plzeň č. 31** pod vedením předsedy pana **Zdeňka Podzimka**. Od roku 1998 převzal středisko do své péče Úřad OS ČČK Plzeň-město. Nyní provoz zajišťují pracovníci úřadu spolu s členkami **MS ČČK Plzeň-město č. 32 - pí. Volfovou, Echnetrovou a Mareškovou**.

Ošacovací středisko ČČK je otevřeno každé úterý od 13 do 17 hodin. Na tyto „úterky“ se vždy moc těšíme, i když zde není práce pokaždé lehká.

Setkáváme se zde se všemi skupinami obyvatel od slušných až po ty méně slušné. Rádi každému poradíme, pomůžeme a oblečeme a lidé nám to vrací tím, že se k nám rádi opět podívají. Někdy nechtějí ani oblečení, přijdou si prostě jen popovídat.

Chtěla bych touto cestou poděkovat všem členkám a pracovnícím ČČK, které v ošacovacím středisku pracovaly a pracují. *Božena Jílková, ředitelka Úřadu OS ČČK Plzeň-město*

LETNÍ ŠKOLA VODNÍ ZÁCHRANY V DOBRUŠCE U NÁCHODA

Prezidium VZS ČČK pověřilo, na základě řádného výběrového řízení, uspořádáním centrálních záchranných kurzů **MS VZS ČČK Praha 1 - Výcvikové centrum**. Jako tradičně byla místem konání Letní školy vodní záchrany od 11. do 21. 7. 2005 Dobruška u Náchoda, kde jsou ideální podmínky pro pořádání této školy. K dispozici jsou dva bazény (krytý 25 m s dostatečnou hloubkou, venkovní 50 m), blízce a kvalitní ubytování na koleji Univerzity Karlovy, kde jsou dobře vybavené učebny, nedaleké koupaliště v Opočně s rybníkem Broumar, umožňující výcvik na volné vodě, dobrá spolupráce s hasiči v Dobrušce pro nácvik lanové techniky na cvičné věži. Stravování je zajištěno v restauraci v areálu bazénů.

V Letní škole probíhaly kurzy Záchrannář III/Plavčík, Záchrannář II/Mistr plavčí, ZI/Instruktor VZS ČČK, doškolení Záchrannář II/Mistr plavčí a přezkoušení Záchrannář III/Plavčík. V letošním roce prošlo Letní školou vodní záchrany 60 frekventantů. Počasí bylo příznivé a nebylo nutno měnit rozvrh. O vysokou úroveň kurzů, pořádaných letos již po dvaadvacáté, dbal odborný instruktor Letní školy **PaedDr. Tomáš Miler**. Kvalitní práci odvedli všichni vyučující instruktoři VZS ČČK. Všichni účastníci kurzů hodnotili vlastní kurz jako velmi náročný a přínosný pro jejich další činnost ve vodní záchrane.

Nezbývá než konstatovat, že na kurzy Z II a ZI již jezdí převážně kvalitně připravení frekventanti z místních skupin, mající o tuto činnost opravdový zájem a je radost předávat jim další informace a zkušenosti ze záchranné problematiky. Po závěrečných zkouškách jsou tak řady záchrannářů rozšířeny o 1 nového instruktora, 23 nových Záchrannářů II a 18 nových Záchrannářů III.

MUDr. Jan Kaufman

PRVNÍ POMOC NA ZÁMKU

Kdo by tvrdil Českému červenému kříži, že před letními prázdninami není co dělat, byl by vyveden z omylu. Příprava na letní sezónu, jak jsme měli možnost se přesvědčit u členů ČČK z Písku a Příbrami, byla poslední červnový týden v plném proudu. Zopakování zásad, doplnění a údržba materiálů a výstroje, a také praktická cvičení. Tak aby v dovolenkové době nebyli nikde zaskočení a splnili vše dobře jako doposud.

Jednou z možností jak procvičit své schopnosti měli zejména nejmladší členové ČČK z Písku a Příbrami na **Festivalu česky a německy hovořící mládeže v Dražiči**. Očekávaná účast kolem 300 návštěvníků na 2. ročníku festivalu byla dobrou prověrkou. Zaslouhou paní ředitelky Úřadu OS ČČK v Písku **Mgr. Hany Komínkové** po dohovoru s pořadatelem festivalu se myšlenka zapojení záchrannářů stala skutečností.

Onen červnový víkend (25. - 26. 6. 2005) bylo vedro k padnutí. Návštěvníci i pořadatelé se místy cítili jako v sauně... Hudebníci, taneční a pě-

vecké soubory, sportovci dostávali zabrat. Čož ještě spíše oděné mažoretky z Písku, ale krojovány Dudáci z Blatné to měli o poznání horší. Všichni to však nakonec zvládli na jedničku. Bouřlivé ovace místních i přespolních včetně hostů z Německa to potvrzovaly. I děti ve štafetovém běhu (9 družstev ze širokého okolí) nebo přetahující se mládež z Čech a Pfarrkirchenu dokázali, že něco vydrží... V bohatém programu převládali mladí rockeři, s různou úrovní předvedli, co za uplynulý rok od 1. ročníku festivalu zvládli. Přijel jich dvojnásobný počet, udělali pokroky...

Ale nebylo by to správné festivalové dění bez řádné pořadatelské služby. Zde musíme vyzvednout chlapce a děvčata z ČČK vedené **Lukášem Nebesem** z Písku. Byli více než účinnými pomocníky hlavním pořadatelům. Znajíc mentalitu svých vrstevníků, kteří se na festivalu bavili, dokázali včas pomoci, kde se dalo, naplnit programové i organizační zabezpečení ke spokojenosti všech. Dovedli včas reagovat na různá nebezpečí, jejich Stanice první pomoci ve vesnici Dražič byla v trvalé pohotovosti. Naštěstí nemusela výrazně zasahovat, ale i to díky veškeré prevenci mladých zdravotníků při programu, při dodržování bezpečnostních opatření. To ukázali i dobrovolní hasiči z Příbrami s technikou přímo u rybníčku na návsi. Jejich bezchybně připravené hasičské auto a osádka vedená panem **Pouličkem** nedali „červenému kohoutovi“ šanci...

Zvládnout takový nápor lidí (nakonec přijelo celkem k 500 účastníkům) a to ve 2 dnech, a v časech podle programu, byla obrovská zkušenost. A k uvedenému záchrannému výcviku? Několik ukázek z živého nasazení zdravotníků a hasičů dalo všem tímům zabrat. Když nastala cvičná situace a na Zámku „Mláď“ v Dražiči začalo hořet, nikdo se nezastavil. Vystupující i hosté festivalu se nestáli divit. Kouř ze zámečského okna v podkroví, rychlé vyprošťování osob ze zasaženého místa slačováním, první pomoc, příprava k odvozu... vše v rychlém sledu. Snad rychleji než kytaristé předváděli na blízkém rockovém pódiu... Ale promyšlená koordinace a řád, odborná i fyzická zdatnost, vědomí odpovědnosti každého záchrannáře na svém postu, to byl jeden skvělý koncert. I majitel zámku **Dipl. sociolog Leopold Deym**, který střídavě žije v Mnichově a ČR, musel smeknout svůj bavorský klobouček.

I při organizaci akce, kde se dobrovolní příslušníci ČČK zejména z Písku podíleli svými nápady a činností při otázkách dopravy či občerstvení a při zajišťování programu, se mladí naběhali až až. I to byla dobrá fyzická příprava, o tom by mohli vyprávět svízelně pracující **František Jiskra** nebo **Iveta Hřizová** a další... I o nejrůznější příhody byla nouze, když se třeba hledal soubor, který nakonec nepřišel nebo když vysílka záchrannářů spustila v zámecké kapli při bohoslužbě...

I takové příhody se mohou stát. Podstatné je, že nešlo o životy, zdraví či devastaci majetku, jak se někdy při festivalech stává. I zásluhou mladých pořadatelů k tomu v Dražiči nedošlo. Všem příslušníkům ČČK z Písku a Příbrami a jejich vedení děkujeme ještě jednou jménem všech pořadatelů i návštěvníků evropského festivalu mládeže v Dražiči za skvěle odvedenou práci. Věříme, že jim něco dala, a budou-li mít zájem, za rok na festivalu na shledanou.

Za Společnost pro dobré soužití česky a německy hovořících zemí a občanů **Ing. Luboš Kučera**.

„Maminko, rychle kuffík s nástroji,“ volá na manželku lékař, „ten člověk v telefonu říká, že beze mne nemůže žít“. - „Jen klid,“ mávně rukou manželka. „on nevolá tebe, ale tvoji dceru“.

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

45 LET OD PRVNÍHO MEZINÁRODNÍHO STUDIJNÍHO STŘEDISKA ČSČK

Poprvé Československý červený kříž uspořádal na území Československé republiky Mezinárodní studijní středisko Červeného kříže v roce 1960. Jeho účastníky ze sedmi zemí tehdejšího socialistického tábora (Albánie, Bulharsko, Maďarsko, Německá demokratická republika, Rumunsko, Polsko a Československo) přivítala a hostila tehdejší **Ústřední škola ČSČK na zámku Líšno u Benešova**.

Mezinárodní studijní středisko Červeného kříže mělo ve svém programu pochopitelně svou studijní a výchovnou část (mj. zaměřenou na získávání znalostí a dovedností v poskytování první pomoci), ale také část

poznávací a rekreační. Jeho účastníci např. na tři dny zavítali do západočeských lázní, dále do Českých Budějovic, Tábora, Sušice, navštívili zámek Hluboká nad Vltavou, stanovali a tábořili v přírodě, sportovali, bavili se. Besedovali rovněž s vedoucími představiteli Československého červeného kříže. Funkci hlavní vedoucí tohoto I. Mezinárodního studijního střediska Červeného kříže uspořádaného na našem území zastávala **V. Rapošová**. V uplynulých 45 letech pak již ČSČK a později ČČK uspořádal na našem území řadu úspěšných Mezinárodních studijních středisk Červeného kříže, ale toto v roce 1960 bylo první.

EVROPSKÁ KAMPAŇ BEZPEČNOST DĚTÍ NA SILNICÍCH V ČR

Český červený kříž se již čtvrtým rokem aktivně angažuje v této evropské kampani, do níž je zapojeno 25 národních společností ČK v Evropě.

Novinkou letošního roku byly 4 trasy konvoje této kampaně, při nichž bylo navštíveno všech 25 zapojených zemí a které skončily současně svou trasu 13. 9. 2005 v sídle Evropské unie v Bruselu. Trasa, která vedla přes ČR, byla zahájena v Řecku a vedla přes Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko a Slovensko k nám. Na území ČR konvoj kampaně tvořený dvěma Angličany - **Claire Louise Pardoe** a **Miguel**

Boo Fraga - putoval 14 dnů (29. 8. - 10. 9. 2005) v těchto městech: **Ostrava - Hradec Králové - Liberec - Litoměřice - Domažlice - Prachatice - České Budějovice - Jindřichův Hradec - Pelhřimov - Chrudim - Brno - Kroměříž - Ústí nad Orlicí - Praha**.

Ve všech výše uvedených městech připravily OS ČČK ve spojení s letošním **Světovým dnem první pomoci** na náměstích ukázkou první pomoci na namaskovaných figurantech pro veřejnost, soutěže dětí a propagace kampaně i výuky první pomoci (formou panelů, ale i dětem rozdáváných reflexních odrazek na oblečení s logem kampaně). Patří jim za to upřímné poděkování, stejně jako koordinátorovi ČČK celé kampaně **Ing. Václavu Černému** z Úřadu ČČK v Praze, který konvoj kampaně po území ČR osobně doprovázel. Náklady této evropské kampaně jsou částečně pokrývány z grantu Evropské unie, sponzorsky spolupracuje firma Toyota, která významně přispěla k úhradě nákladů spojených s vydáním české verze pohlednic, komiksového sešitu a omalovánky pro děti a také zapůjčila osobní vůz Toyota pro doprovod konvoje po území ČR.

Konvoj evropské kampaně zakončil své putování po naší zemi právě na **Světový den první pomoci 2005** (10. září) na Hradčanském náměstí v Praze. Na území ČR se ve výše

uváděných 14 městech akcí spojených s touto kampaní zúčastnilo více než **4.000** dětí, mládeže i dospělých občanů.

TRADICE LOSŮ ČERVENÉHO KŘÍŽE

Loterie, jak ji známe z novodobé činnosti naší národní společnosti Červeného kříže, má již dlouhou tradici, která sahá až do dob rakousko-uherského mocnářství. Přesvědčila nás o tom reklama bankovního a směnárního závodu M. Rosenfelda v Praze, otištěná před 115 lety, **22. srpna 1890** v inzertní příloze 35. čísla Šípů, „*satyricko-politického týdeníku pro lid*“ mezi inzeráty propagujícími vany, kočáry, nábytek, Hoffmannovo toaletní mýdlo, stálou výstavu a prodej hraček v Praze Na Příkopěch a Soykův žaludeční likér z alpských bylin.

Banka pana Rosenfelda nabízela losy Červeného kříže ročně se třemi velkými tahy a to 1. září, 2. ledna a 1. května. Jeden los se dal koupit i na 13 splátek po 2 zlatých, dva losy na 19 splátek po 4 zlatých. Již splacením té první se jeho majitel mohl účastnit nejbližšího tahu. A co mohl vyhrát? Byly dvě hlavní výhry po 50.000, 10 hlavních výher po 10.000, 20 po 30.000, 4 po 25.000, 10 po 20.000 a 35 po 15.000 zlatých. Kromě toho ještě 2.516 vedlejších výher po 1.000, 500, 100 a 50 zlatých. Reklama přesvědčovala (citujeme): „*Každý los musí vyhrát a hraje tak dlouho, až tažen jest s výhrou*“.

SPOLEČNĚ PSANÉ DĚJINY-2.DÍL

Pod tímto titulem jsme v předchozím čísle Novin ČK informovali naše čtenáře o knize **Červený kříž na Slovensku v letech 1919 - 1939**. Autoři, **PhDr. Zora Mintálová** a **Ing. Bohdan Telgársky**, spoluvydavatelé Slovenský červený kříž Bratislava a Múzeum SČK Martin s Vydavateľstvom Matice slovenské nás překvapili již dalším svazkem tohoto historického díla, který nese název **Červený kříž na Slovensku v letech 1939 - 1947**.

Počet pamětníků oněch let se neustále zmenšuje a pokud někteří z pracovníků, funkcionářů a zdravotníků Červeného kříže z té doby na území někdejšího Československa ještě žijí, je jim již hodně přes osmdesát let. (Například JUDr. Ludovítu Čečetkovi, kterého jsem v době svých studií na bratislavské lékařské fakultě znal jako hybnou sílu všeho červenokřížského dění na Slovensku, slavil letos devadesát páté narozeniny). Tím větší význam jejich živá výpověď, svědectví, písemné a věcné doklady o zapomenutých nebo zamlčovaných aktivitách v těch pohutých časech má pro ty, kdo převzali jejich humanitární odkaz. Tato kniha stejně jako ta první svědčí o tom, že autoři důkladně využili všechny dostupné zdroje informací a čerpali z nich tak, aby svým současníkům přiblížili na pozadí dějin i osudy národů a osobností, které se daly do služeb Červeného kříže.

Druhý svazek tohoto historického díla začíná stručnou kapitolou, lednem a únorem 1939, kdy ještě v tehdejší Turč. Sv. Martině fungovala Divize Čs. červeného kříže pro Slovensko, která ukončila svoji činnost v důsledku osamostatnění Slovenska. Na rozdíl od Protektorátu Čechy a Morava, kde byl ČSČK německou okupační správou zcela zlikvidován, na Slovensku se přetvořil v novou národní společnost ČK. Její působení rozebírají podle hlavních úseků činnosti ve dvou kapitolách - v období let 1939 - 1941 a 1942 - 1945. Samostatnou kapitolu zasvětili autoři díla Čs. červenému kříži v zahraničí, přičemž věnovali zvláštní pozornost třem velkým postavám našeho ČK v Londýně: Haně Benešové, Mării Paulínové a Vladimíru Žuffovi. Poslední kapitola zachycuje významnou etapu činnosti obnoveného Červeného kříže na Slovensku v osvobozeném Československu v letech 1945 - 1947.

Knihou dokumentuje významné mezinárodní kontakty Červeného kříže, pomoc řady národních společností Slovenskému ČK ve válečných letech, během Slovenského národního povstání a v letech poválečných. Oceňuje zapojení vysokých hodnostářů, důstojníků, lékařů a lékárníků ve službách ČK, ale také dobrovolných zdravotnic a desítky okresních i místních funkcionářů, kteří byli v okruhu svého působení hybnou silou humanitárních aktivit.

MUDr. Juraj Szántó

„Dobrý den, pane primáři, byl byste tak laskav...“ - „Nejsem primář“ - „Tak pane doktore...“ - „Nejsem doktor“ - „Tak snad laborant?“ - „Zřízenec“ - „Tak co tu strašíte v bílém plášti?“

SOUTĚŽ - KDE SE NACHÁZÍ ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE?

Ve čtvrtém kole naší soutěže jste měli uhádnout, ve znaku které země se nachází červený kříž. Správná odpověď byla - **Fidži**. Správně tentokrát odpovědělo 5 čtenářů, kteří obdrželi knihy z nakladatelství Brána. Byli jimi již podruhé - Adéla Dočkalová z Prahy 3, Jiří Korel z Jindřichovic, Pavel Mahr z Českých Budějovic, Václav Pikeš ze Sušice a J. Šubíková z Teplic nad Metují.

Nová otázka - Která slavná automobilová značka má červený kříž ve svém znaku?

Napovíme Vám, že byla založena v roce 1910 v Itálii, že její první automobil byl označen „24 HP“ a ještě v roce 1910 jel známý závod Targa Florio na Sicílii. Na řadě dalších závodů vítězili v barvách této značky slavní automobiloví závodníci Tazio Nuvolari a Juan Manuel Fangio, který získal titul mistra světa v dnešní Formuli 1. Typická barva této značky je červená. Z okruží vyobrazeného loga jsme pochopitelně museli odstranit název značky, jinak byste neměli co hádat.

Na Vaše správné odpovědi (zasílané na adresu: Úřad ČČK, redakce Novin ČK, Thunovská 18, 118 04 Praha 1) se těšíme nejspíše do **4. 11. 2005**.

**Pomozte nám
pomáhat
Fond humanity ČČK**

číslo konta

10030-7334011/0100

Komerční banka Praha 1

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Objevil se spolu s kapkou krve a krevní skupinou na **samolepkách** nabádajících zejména profesionální řidiče, aby se stali bezpříspěvkovými dárci krve a své auto si těmito samolepkami označili. Na základě dohody s Úřadem ČČK s nápadem na jejich výrobu přišla a jejich výroby se ujala firma **JM-Servis Pardubice**. Část výtěžku z jejich prodeje je poskytována právě na podporu dalšího rozvoje bezpříspěvkového dárcovství krve.

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

ÚSTAV M. R. ŠTEFÁNKA V MARTINĚ

Ústav Milana Rastislava Štefánika byl zřízen v tehdejší Turčianském Svätém Martině (dnes město Martin ve Slovenské republice) a slavnostně byl otevřen v srpnu **1926**. Jeho architektury byli **Jurkovič a Pacl**. Ústav byl nazván po známém slovenském politikovi a spoluzakladateli Československé republiky **Milanu Rastislavu Štefánikovi** (1880 - 1919).

Cílem ústavu bylo přispívat k národnímu, duševnímu a hmotnému zvelebení Slovenska a připravovat pracovníce pro zdravotní a sociální podniky ČSČK. Posláním ústavu bylo pořádání přednášek, sjezdů, výstav, vycházek, zasedání, vydávání a šíření knih a časopisů, zřizování a podporování škol a kurzů rodinných, zemědělských, řemeslnických, zabezpečování sociální péče zejména o děti a řada dalších úkolů. Při ústavu byl zřízen internát umožňující ubytování a stravování 40 posluchačům. Součástí ústavu byla Sociální škola, Ústav pro vzdělávání učitelek rodinných škol a Škola zpěvu a hry. Vyučovacím jazykem na všech akcích pořádaných ústavem byla slovenština.

Ústav Milana Rastislava Štefánika řídil **Československý červený kříž**, jehož předsedkyně **PhDr. Alice Masaryková** byla také členkou kuratoria ústavu. Finanční prostředky na zřízení ústavu věnovala Slovenská liga v Americe (1 milion Kč), další 1 milion korun pocházel z darů amerických Slováků, dále přispělo Ministerstvo školství a sociální péče, město Martin a další dárci. S finančními prostředky mohli disponovat ministr **dr. Vavro Šrobár** a předsedkyně ČSČK PhDr. Alice Masaryková.

27. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ LETNÍ SOUTĚŽE HORSKÝCH SLUŽEB - JIZERSKÉ HORY 2005

Ve dnech 2. - 4. září 2005 se již tradičně konala letní soutěž Horských služeb na drsné náhorní plošině nejvýše položené osady Jizerka v nadmořské výšce 800 až 1000 metrů. Po celou dobu provázelo soutěžící krásné letní počasí.

Soutěže se zúčastnilo 27 dvoučlenných hlídek: 5 z Polska, 2 z Německa, 2 ze Slovenska a dalších 18 ze všech 7 oblastí Horské služby ČR (Krkonoše 3, Jeseníky 2, Jizerské hory 3, Šumava 4, Beskydy 2, Krušné hory 2 a Orlické hory 2 hlídky). Soutěžící byli rozděleni do 2 kategorií: mladší - do 40 let (22 hlídek) a starší 41 let (5 hlídek). Vlastní soutěž se uskutečnila ve dvou částech. První - terénní etapa probíhala v hřebenových partiích Jizerských hor v délce cca 20 km, součástí byla záchrana horolezce, časovka v délce 5 km s technickými disciplinami (přemostění, prusíkování, výstup skalní stěnou se samočištěním a slaňování). Ve druhé části musela hlídka prokázat své zdravotnické znalosti při ošetření úrazu v daném časovém limitu.

V celkovém pořadí si nejlépe vedla hlídka v kategorii mladších z Jizerských hor - **Pavel Horák** a **Jan Jiráček**, která získala pohár od předsedy Senátu Parlamentu ČR **MUDr. Přemysla Sobotky** (osobně jej předával). Pohár prezidenta ČČK převzala za nejlepší ošetření rovněž hlídka z kategorie mladších z Bergwachtu - **Saska** (Německo) - **Michael Hempel** a **Milan Trexler**. Účastníci soutěže na prvních třech místech v obou kategoriích obdrželi dárky od sponzorů. Soutěž zakončil náčelník Horské služby Jizerské hory **René Mašín**.

Členové Horské služby dokazovali i mimo soutěž své kvality - v sobotním odpolední se v místě konání soutěže stala nehoda dvou cyklistek, při níž zajistili první ošetření a přivolali sanitku a vrtulník, takže se zraněné podařilo do nemocnice dopravit včas. Byli jsme tak svědky i neplánovaného rychlého zásahu. Nejen za něj, ale za všechny, kterým během roku nezištně pomáhají, jim patří velký dík nás všech obyčejných turistů a milovníků hor.

Zdena Kmoníčková

